

Open Retropubic Prostatectomy

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วชิร คชการ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

การทำผ่าตัดต่อมลูกหมากโดยการนำต่อมลูกหมากออก เป็นการผ่าตัดที่ใช้กันมานาน และได้มีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่องตามยุคสมัย นับตั้งแต่ ค.ศ. 1866 ที่ Kuchlet ผ่าตัดใน Cadaver เพื่อเปิดช่องให้ท่อปัสสาวะกว้างขึ้น และใช้ในการผ่าตัดต่อมลูกหมากโตผ่านทาง perineum ต่อมา Hugh Hampton Young ได้ใช้การผ่าตัดผ่านทาง perineum เพื่อรักษามะเร็งหมาก แต่การผ่าตัด radical prostatectomy ในช่วงระยะนั้นจะมีความเสี่ยงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ จึงทำให้ผู้ป่วยจำนวนหนึ่งไม่ยินยอมรับการรักษาด้วยการผ่าตัด จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1979 Reiner และ Walsh ได้ทำการศึกษาจนสามารถอธิบายกายวิภาคบริเวณต่อมลูกหมาก จนนำไปสู่การผ่าตัดที่มีประสิทธิภาพ ที่ทำให้สามารถเก็บรักษาเส้นประสาทที่หล่อเลี้ยงกลไกการแข็งตัวขององคชาติ รวมถึงสามารถกลไกการกลั้นปัสสาวะยังคงมีประสิทธิภาพดี ในที่สุดการผ่าตัดนี้ก็ได้เป็นที่นิยมไปทั่วโลก ลูกศิษย์จาก John Hopkins ที่ผ่านการฝึกฝน ได้ออกไปทำผ่าตัด และสอนศิษย์รุ่นต่อไป รุ่นต่อรุ่น ซึ่งผู้เขียนเองถือได้ว่าเป็นศิษย์รุ่นหลาน เพราะได้รับการถ่ายทอดวิชาจาก Professor Mitchel Steiner ที่เป็นศิษย์ของ Professor Patrick C Walsh

การผ่าตัด radical prostatectomy ถือเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่หากศัลยแพทย์ได้ศึกษา เรียนรู้ ฝึกฝน จะสามารถทำผ่าตัดได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ ไม่มีเลือดออกมาก รวมถึงสามารถมองเห็นส่วนสำคัญต่างๆ ได้อย่างชัดเจน ผล

การผ่าตัดก็ส่งผลดี ทั้งในแง่ของการรักษามะเร็ง และในส่วนของการลดอาการข้างเคียง ซึ่งผู้เขียนก็ได้ใช้วิธีการผ่าตัดนี้เป็นหลัก

ท่ามกลางวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี ที่มีเครื่องมืออุปกรณ์ ในการผ่าตัดเกิดขึ้นมากมาย รวมถึงวิวัฒนาการในการผ่าตัดแบบรุกรานน้อย (minimally invasive surgery) ในระยะหลังนี้ มีผลการศึกษาวิจัยด้าน minimally invasive surgery จำนวนมาก ลงตีพิมพ์ในวารสารต่างๆ จนผู้อ่านอาจจะเข้าใจว่า การผ่าตัดแบบเปิดที่ใช้กันมานานนั้น ได้เลือนหายไปแล้ว แต่ในความเป็นจริง การผ่าตัดแบบใหม่ที่ใช้เครื่องมือประกอบมากนั้น มีค่าใช้จ่ายสูง ผู้ป่วยจำนวนมากที่ไม่สามารถรองรับค่าใช้จ่ายนี้ได้ อีกทั้งยังมีโรงพยาบาลจำนวนมากทั่วโลก ที่ไม่สามารถรองรับเทคโนโลยีเหล่านี้ได้ แม้แต่ในยุโรป) อเมริกา ออสเตรเลีย เอง ที่มีบทความลงตีพิมพ์ด้านการใช้ minimally invasive surgery ก็ตาม จากการสำรวจยังพบว่า ยังใช้การผ่าตัดแบบเปิดจำนวนมากอยู่ และยังคงถือเป็นวิธีการมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ

ในประเทศไทยเอง ต้องยอมรับว่า งบประมาณด้านการสาธารณสุขยังเป็นปัญหา ในแต่ละปี รัฐบาลต้องทุ่มเทงบประมาณจำนวนมหาศาล อีกทั้งกลไกการเบิกจ่าย มีข้อเพิ่มขึ้นในแต่ละปี การผ่าตัดที่ต้องใช้เครื่องมือราคาแพง ถึงแม้ทำให้ผู้ป่วยมีระยะเวลาการนอนโรงพยาบาลสั้นลงก็ตาม ก็ต้องหวนกลับมาพิจารณา ถึงความสมดุล เหมาะสม ในวารสารฉบับนี้ นายแพทย์ ยศศักดิ์ สกุลไชยกร และนายแพทย์

อนุเทพ นูรมิ จากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้
ร่วมกันนิพนธ์ เรื่อง “Open Retropubic Prostatectomy
ยังมีบทบาทในการรักษามะเร็งต่อมลูกหมากอยู่หรือไม่” ถึง

แม้จำนวนผู้ป่วยจะมีน้อยก็ตาม แต่ได้ให้แนวความคิดที่
สามารถนำไปต่อยอด เพื่ออนุรักษ์ การผ่าตัดที่ยังมีคุณค่า
ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. Brendler CB, Wassh PC. The role of radical prostatectomy in the treatment of prostate cancer. CA: A Cancer J Clin 2008;42:212-22.
2. Walsh PC. The discovery of the cavernous nerves and development of nerve sparing radical retropubic prostatectomy. J Urol 2007;177:1632-5.
3. Hu JC, Gu X, Lipsitz SR, et al. Comparative effectiveness of minimally invasive vs open radical prostatectomy. JAMA 2009;302:1557.
4. Sammon JD, Karakiewicz PI, Sun M, et al. Robot-assisted versus open radical prostatectomy: the differential effect of regionalization, procedure volume and operative approach. J Urol 2013;189:1289-94.